Došlo 11. XI. 1930
krat, prilog.

Poštnina plačana v gotovini. IZHAJA VSAK TOREK, ČETRTEK IN SOBOTO. Cena posamezni številki Din 1·50.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici štev. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII. Telefon št. 2552. LJUBLJANA, v torek, dne 11. novembra 1930. Telefon št. 2552. ŠTEV. 131.

Veličasten sprejem predsednika vlade v Sloveniji.

Dva pomembna govora predsednika vlade. — V sodelovanju in združenju vseh ustvarjajočih narodnih sil je zagotovljena zdrava bodočnost, sila in veličina Jugoslavije. — Sprejemi deputacij.

Z nepopisnim navdušenjem je sprejela Slovenija v nedeljo predsednika vlade generala Petra Živkovića ter kr. ministre ing. Serneca, dr. Srškića, dr. Švegla in dr. Šverlugo. Ministrski predsednik je bil na vsej poti v Slovenijo in po Sloveniji pozdravljen prisrčno in z največjim entuzijazmom, povsod je bil predmet velikih in iskrenih ovacij. Ta pot je bila prava in najlepša manifestacija jugoslovenstva, manifestacija najglobokejše vdanosti kraljevski vladi, tople in iskrene ljubezni do vzvišenega našega vladarja in neomajne zvestobe Njegovemu kraljevskemu domu. Pot v Slovenijo je bila prava triumfalna pot; od Brežic, preko Sevnice, Radeč, Zidanega mosta, Hrastnika, Trbovelj, Zagorja, Litije i. t. d. se je vozil predsednik vlade od triumfa do triumfa, povsod navdušeno pozdravljen.

V najbolj prazničnem razpoloženju je pričakovala visoke goste tudi Ljubljana. Mogočne vrste ljudstva iz Ljubljane in okolice, Gorenjske in Dolenjske, od povsod so prihajali zastopniki korporacij, društev, samouprav i. t. d., tako da je že pred deveto uro po vseh ulicah okoli kolodvora kar mrgolelo. Pred okinčanim kolodvorom se je zbrala šolska mladina in velikanska množica meščanstva, dočim so bili oficijelni predstavniki obrtov, korporacij in organizacij na peronu.

Kmalu po pol 11. uri je privozil vlak z ministrskim predsednikom na ljuljanski kolodvor. Gromoviti živio-klici so zaorili, ko je stopil general Živković iz svojega vagona pred zastopnike, med katerimi je našel mnogo znancev, zlasti bivših ministrov. Za vsakega je imel nekaj toplih besed. Po prisrčnih pozdravih na peronu, se je podal skozi gosti špalir železničarjev in gasilcev pred kolodvor, kjer je bila zbrana masa ljudstva, ki je priredila predsedniku vlade navdušene ovacije. »Živel naš predsednik! Živela Jugoslavija!« je zaorilo po dolgih, nepreglednih špalirjih od kolodvora do hotela »Union«. Sprevod so otvorili Sokoli z godbo. Takoj za njimi je stopal, obsipan vso pot od cvetja, general Živković v spremstvu vršilca dolžnosti bana dr. Pirkmajerja in župana dr. Puca. Za njimi so korakali ministri dr. Šverljuga, inž. Sernec, dr. Švegelj, dr. Srškić v spremstvu zastopnikov oblasti in korporacij.

Med viharnimi manifestacijami je ministrski predsednik z vsemi ministri in spremstvom krenil v hotel »Union«, kjer mu je bil rezerviran apartement, dočim je množica ob neprestanem sviranju godb navdušeno vzklikala kralju in kraljevskemu domu.

Po kratkem odmoru v hotelu »Union« se je predsednik vlade odpeljal v avtomobilu na **bansko upravo**, kjer so mu bili predstavljeni vsi načelniki oddelka, a od tam k **svečani seji mestnega magistrata**, ki se je vršila na univerzi.

Po županovem pozdravu je imel predsednik vlade general Peter Živković daljši in globoko zamišljen govor.

Med drugim je dejal:

Nova doba, ki je pretrgala s starimi metodami dela in borbe in napravila konec onim žalostnim plemenskim in verskim nesporazumom in brezplodnim strankarskim prepirom in trenju, — ta nova doba nam nalaga tudi nove dolžnosti:

Da se definitivno otresemo vseh slabih navad in zablod iz prošlosti in da s polnim medsebojnim zaupanjem in v bratski ljubezni posvetimo vse svoje sile pozitivnemu delu v službi velike narodne in državne jugoslovanske misli.

V tem delu bomo našli vsi mi, tako Slovenci kakor Hrvati in Srbi, uresničenje svojih velikih idealov, da kot svobodni in popolnoma enakopravni državljani, spoštujoč vse plemenite lastnosti in tradicije, izoblikujemo jugoslovansko bodočnost naše velike narodne zajednice, veličino in sijaj naše mile domovine Jugoslavije.

Tako, kakor ste, gospoda l. 1908 o priliki krvavih dogodkov pri proslavi Sv. Cirila in Metoda disciplinirali svoja srca in svoje duše in se otresli strank ter se strnili v skupni borbi za obrambo svoje narodne svobode, časti in imena, sem prepričan, da se boste tudi danes ne glede na prejšnjo razdvojenost strnili k skupnemu delu, k složnemu in solidarnemu delu, da ohranimo in izgradimo vse velike pridobitve naše skupne vekovne borbe — da popolnoma uredimo in učvrstimo svojo veliko skupno domovino kraljevino Jugoslavijo.

S temi mislimi se vam, gospoda, še enkrat zahvalim za vse in kličem: Naj živi naša bela Ljubljana in vsi bratje Slovenci! (Burno odobravanje, ploskanje in dolgotrajno vzklikanje: Živel predsednik vlade!)

Ministrskemu predsedniku so bili predstavljeni vsi občinski svetniki. Z vsakim je govoril, zanimal se je za vse in bo ostal njegov obisk z zlatimi črkami zapisan v analih mestnega magistrata.

Med silnimi ovacijami so se ministrski predsednik general Živković in ministri dr. Šverljuga, dr. Srškić, dr. Švegel in podban dr. Pirkmajer odpeljali od univerze v **škofijski dvorec**, kjer so obiskali knezoškofa dr. Rožmana in mariborskega pomožnega škofa kot zastopnika knezoškofa dr. Karlina.

Po intimnem obedu v »Unionu« so priredili ministri skupen

izlet na Gorenjsko.

Povsod ob cesti so bile hiše okrašene z zastavicami. K sprejemu v vsakem kraju se je zbrala poleg zastopnikov občin i. dr. šolska mladina, ki je predsednika vlade navdušeno pozdravljala, Sokoli, gasilci, duhovščina i. dr. Visoki gosti so obiskali kraje med Ljubljano, Kranjem in Kamnikom. Povsod, kjer je bil prirejen sprejem, so visoki gosti z generalom Živkovićem izstopili in se v neprisiljenem razgovoru pomudili med domačini. Ustavili so se v Zg. Šiški, Št. Vidu, Medvodah, Kranju, Visokem, Cerkljah, Lahovicah, Komendi, Kamniku, Domžalah, Trzinu, Črnučah in na Ježici. Pa tudi tam, kjer se niso ustavili, so bili visoki predstavniki deležni navdušenega

(Nadaljevanje na drugi strani.)

Trgovsko razmerje med slovenskimi in južnimi vini.

(Dalmacija, Banat, Srbija.)

Odkar je nastal tak zastoj v celi naši vinski trgovini, da se le s posebnim trudom spravlja vsakoletni vinski pridelek v promet, tako da se kaže od leta do leta naraščajoča vinska kriza, pričela je tudi v vseh vinorodnih banovinah prav konkurenčna borba v cenah za različna vina.

Največjo konkurenco dravskobanovinskim, t. j. štajerskim in dolenjskim vinom dela zadnja leta dalmatinsko vino, ki ga v velikem uvažajo ne samo posamezni vinski trgovci, marveč tudi posamezni dalmatinski producenti in posredovalci, ki skoro po celi banovini ustanavljajo in odpirajo svoje posebne točilnice.

V teh točilnicah se iztoči neverjetno veliko vina, osobito v glavnih mestih ter v industrijskih krajih, kjer prevladuje delavski stan, kateremu tâko vino glede cene in jakosti najbolj vstreza.

Dalmatinska vina presegajo v splošnem 11% alkohola, in se ta gibljе največ med 11½ do 13%, dočim dosegajo srednja kranjsko-štajerska vina povprečno 9½ do 10½%, nižja pa celo 8—9%, a boljša sortna, popolnoma dozorela vina 11 do 13%, pa tudi 14% in 15% (23—25% sladkorja).

V alkoholnem oziru prekaša torej dalmatinsko naša vina, istotako tudi v cenah, zaostaja pa v dobroti za našimi, osobito v finejšem okusu. Buké ali cvetlica ter prijetna vinska (ne ocetna) kislina, ki tvorita posebno lastnost štajerskih in nekaterih dolenjskih vin, kar jim ravno poveča njihovo vrednost, se pri dalmatinskih in drugih južnih vinih popolnoma pogreša. Ta vina tudi ne morejo nikdar doseči tako cvetlico in priljubljeni, osvežujoči okus vsled drugačnega podnebja in drugačne zemlje.

Zato se pa cene pri teh vinih tako razlikujejo, da so štajersko-kranjska srednja vina vedna za 2—3 Din dražja od enakih dalmatinskih, finejša pa celo za 5—8 Din pri litru.

Letos se je pa v tem oziru prekucnilo v toliko, da nudijo tudi štajerski in dolenjski mali producenti svoja nova, srednja vina skoro po istih cenah kot Dalmatinci, t. j. od 2·50 Din naprej. Kakšno stališče zavzemajo letos v tem oziru Dalmatinci, je še vprašanje, toda znatno pod to ceno ne morejo iti, ako nočejo svojega pridelka naravnost za bagatelo zavreči.

Enako stališče kot dalmatinska vina, zavzemajo tudi srbska vina, zlasti ona iz negotinskega okraja. So povprečno visoko alkoholna, z malo vinske kisline, ter brez izrazitega bukeja. Cene so istotako razmeroma jako nizke, ker je tudi pridelek na enaki ploskvi znatno večji, kot v Sloveniji.

Drugače je pa z banaškimi vini, ki se v Sloveniji tudi veliko uvažajo in rabijo, zbog njihove mehkobe, največ za rezanje s kislejšimi navadnimi domačimi vini. Ta vina konkurirajo v ceni napram slovenskim še bolj, ker jih oddajajo celo izpod 2 dinarja liter. So pa to večinoma vina iz nizkih, ravnih, peščenih leg, kjer je pridelek izredno velik pri razmeroma majhnih stroških, zato pa tudi kvaliteta zadnje vrste. Vina iz višjih leg in finejših vrst so pa krepkejša, bolj harmonična in vsled tega tudi dražja, a še vedno razmeroma cenejša kot vsa druga enaka vina.

Ne glede na cene in kvalitete vina v posameznih banovinah, nazaduje vinski konsum povsod, in zato vedno naraščajoča vinska kriza, ki sili vse vinskotrgovske sloje in naposled, na pritisk producentov, tudi vlado samo na kolikor možni izvoz našega vina v tuje države. Z vladno pomočjo, ki daje izvozničarjem do 1 Din od litra državne subvencije in ki jim nudi še druge transportne ugodnosti, se je že in se bo še bolj razvil toli željeni eksport jugoslovanskih vin. Sicer je naš jugoslovanski vsakoletni pridelek od 3·5—4·5 milijonov hl, za celo državo minimalen v primeri z Italijo, Francijo, Španijo, Grčijo in dr., toda vkljub temu bi bilo potrebno, da bi se izvozilo iz naše države letno okrog 1 milijona hl, ali 10.000 vagonov različnega vina.

Potem šele bi se cene pri nas bolj učvrstile in bi tudi vinogradništvo postalo bolj dobičkanosno.

Fr. Gombač, Ljubljana.

Zakonska stabilizacija dinarja. O tem aktualnem vprašanju predava v soboto, dne 15. novembra 1930 gospod dr. Milan Lilleg, urednik «Narodnega blagostanja» iz Beograda. Predavanje se vrši v okviru cikla predavanj «Ljudska univerza za trgovske in obrtniške kroge». Predavanje bo v soboto ob pol 9. uri zvečer v restavraciji «Zvezda», kjer bo hkratu drugi družabni večer Trgovskga društva «Merkur» za Slovenijo. Gospod dr. Milan Lilleg je strokovnjak na tem polju in bodo njegova izvajanja gotovo zanimiva in poučna. Vstop je brezplačen in so gostje dobrodošli.

STATISTIKA KONKURZOV V JUGOSLAVIJI.

Jugoslovanska zveza za zaščito upnikov v Zagrebu je vzela v mesecu oktobru 42 konkurzov v evidenco proti 67 konkurzom v lanskem oktobru. V Hrvatski - Slavoniji je bilo 10 konkurzov (lani 9), v Srbiji in Črni gori 15 (48), v Sloveniji in Dalmaciji 6 (6), v Bosni in Hercegovini 3 (1), v Vojvodini 8 (3).. V prvih desetih letošnjih mesecih je bilo zaznamovanih 545 konkurzov proti 903 konkurzom v isti dobi preteklega leta. Na Hrvaško - Slavonijo jih je prišlo 67 (lani 73), na Srbijo in Črno goro 320 (725), na Slovenijo in Dalmacijo 81 (54), na Bosno in Hercegovino 16 (5), na Vojvodino 61 (46). V mesecu oktobru je bilo vrhu tega razglašenih 23 prisilnih poravnav izven konkurza, in sicer v Hrvaški - Slavoniji 8 (od 1. maja t. l. dalje 48), v Srbiji in Črni gori 4 (16), v Sloveniji in Dalmaciji 1 (16), v Bosni in Hercegovini 1 (8), v Vojvodini 9 (34).

GRADNJA NOVIH HOTELOV V NAŠIH TUJSKOPROMETNIH KRAJIH.

Ob Ohridskem jezeru so pričeli pred nedavnim graditi z domačim kapitalom velik in najmodernejše urejen hotel, ki bo popolnoma ustrezal vsem tujsko - prometnim zahtevam. Pa tudi neka velika francoska družba je že zaprosila za koncesijo, da sme graditi več velikih hotelov v južnih centrih naše države — Ohrid, Struga, Cetinje, Podgorica in dr. krajil zlasti Zetske banovine.

nih ovacij in je ta pot zapustila najlepše vtise.

Zvečer ob 20. uri je predsednik vlade general Živković priredil v veliki dvorani »Uniona« slavnostni banket, h kateremu je bilo vabljenih okrog 200 oseb. Med banketom je predsednik pozdravil goste z naslednjim govorom:

Gospoda! Dolžnost nam nalaga, da na prvem mestu pozdravimo našega milega vladarja, Nj. Vel. kralja, ki se neumorno trudi za korist, srečo in blagostanje svojega naroda. In v znak naše neomajne zvestobe in vdanosti vzkliknimo iz globine svojih src: Naj živi Nj. Vel. kralj, naj živi njegov vzvišeni dom! (Vsi prisotni stoje vzkliknejo: Naj živi Nj. Vel. kralj, naj živi njegov vzvišeni dom).

Gospoda! Jako drago mi je, da morem, mudeč se med vami, ugotoviti, da se vsi slovenski kraji, zlasti pa naše lepo mesto Ljubljana, od našega ujedinjenja pa do danes lepo razvijajo in napredujejo, tako v kulturnem kakor gospodarskem pogledu. Spomnimo se onih dni trpljenja in zaostalosti, ko ste baš od tukaj iz Ljubljane, glavnega središča narodnega slovenskega odpora, kjer takrat ni bilo niti ene slovenske srednje šole, morali voditi brezuspešno borbo za malo slovensko gimnazijo v Celju, za svoje temeljne pravice, da si ohranite materinski jezik in najmanjše slovenske ustanove, **da ohranite jugoslovanski duh in slovensko ime.** Vzporedimo s tem ta pomembni napredek, ki ga je tudi slovenski del našega naroda doživel v teh dvanajstih letih, in bomo najbolje videli in čutili, kaj pomeni življenje in razvoj naroda v lastni svobodni, neodvisni narodni državi.

Ta polet, ki se opaža v vseh smereh narodnega in državnega življenja v Dravski banovini, najbolje potrjuje, koliko je v čvrsto organizirani državi z dekoncentracijo oblastev, ki je uvedena z razdelitvijo države na banovine — koliko je dobrih pogojev za napredek in poboljšanje vseh naših krajev za ustvaritev in okrepitev velikih središč kulturnega in gospodarskega razvoja v naši prostrani domovini.

Veselim se, gospoda, da vidim zbrane vse vas nekdanje pripadnike raznih političnih struj, pripravljene in odločene za skupno sodelovanje, združene v medsebojnem zaupanju in spoštovanju.

Ti vaši kraji so bili prej izpostavljeni tolikim pretresljajem, ki so jih izzvali razbrzdani strankarski boji, nestrpnost, prepiri in preganjanja. Verujem, da je tudi tukaj kakor v vsej državi — in to mi tudi ta sestanek potrjuje — zavladal duh pomirjenja in sprave vseh nekdanjih strankarskih strasti; da je zavladalo prepričanje, da je samo v splošnem **sodelovanju in združenju vseh ustvarjajočih narodnih sil v polni narodni solidarnosti zagotovljena zdrava bodočnost posameznih krajev in vsega naroda, a s tem tudi sila in veličina naše mile domovine Jugoslavije.**

Vi, gospoda, ste kot zavedni narodni ljudje vsi brez razlike čutili vso težo onih strašnih razmer pred 6. januarjem 1929, ki so navzlic najboljšim nameram odgovornih politikov resno ogrožali tudi misel našega narodnega edinstva in silo naše državne celote.

Neobrzdane strankarske strasti so začele vnašati v naš edini in nedeljivi narod elemente razdinjenja, nezaupanja in plemenske nesloge.

Neizbiranje sredstev v medsebojni strankarski borbi je povzročilo v našem narodu, ki se je vedno odlikoval s širokogrudnostjo in polno versko strpnostjo, verske prepire in izzivanja in nestrpljivost.

Tesni strankarski egoizem je silil ljudi, ki so sicer imeli široke poglede v pojmovanje naše narodne misli, da se začenjajo zbirati strankarsko po pokrajinskih mejah, ki so ali plod zgodovinske slučajnosti ali pa delo tujca, ki nas je hotel imeti razdvojene in sprte. Regionalni interesi so se začeli predpostavljati splošnim narodnim in državnim interesom.

V tem trenutku nezdravega prepiranja, ki je moglo imeti nedogledne posledice za usodo našega naroda, ki je videl to zlo, toda mu ni mogel najti zdravila — je Nj. Vel. kralj, ki mu je narodno edinstvo, moč in celota države največji zakon, napravil konec temu pogrešnemu delu in navadam slabe prošlosti ter dal novo podlago in zdrave smernice za delo.

Meni je v zadovoljstvo, gospoda, da priznam, da so ti vaši kraji takoj iz prvega početka te nove dobe našega narodnega in državnega življenja pravilno razumeli tako pobude kakor namere velikega zgodovinskega akta dne 6. januarja 1929 in s svojim sodelovanjem pomagali kraljevski vladi pri izvrševanju te velike odgovornosti polne dolžnosti in izvajanju teh težkih nalog.

Čeprav nas čaka še mnogo dela in truda, da do konca izvedemo zamisel, ki je tako jasno izražena v manifestu dne 6. januarja 1929, mora vsak, ki objektivno gleda, priznati, da so rezultati dosedanjega dela pomembni.

Politične razmere v naši državi so se znatno izboljšale. Plemenske borbe in prepiri so izginili. Duh narodnega edinstva, bratske ljubezni, sloge in medsebojnega zaupanja je zavladal v vseh rodoljubnih vrstah prebivalstva.

Vere, vse brez razlike, v naši državi, ki so igrale pomembno vlogo v zgodovini našega narodnega osvobojenja, ki so razvijale duh narodnega odpora nasproti tujcu, gojile našo narodno individualnost — te vere so bile potegnjene v vrtince strankarsko političnih prepirov in trenja. To je brez dvoma škodilo njihovi vzvišeni duhovni nalogi.

Kraljevska vlada, spoštujoč nadvse zahtevo polne verske enakopravnosti in brancč potrebo po polni znosnosti in strpljivosti med pripadniki posameznih ver, stremi, da zajamči vsem veram popolno samostojnost v njihovem razvoju in življenju v vseh verskih poslih, zagotavljajoč vsem materialno in moralno pomoč, da svojo vzvišeno duhovno misijo svobodno in neodvisno izvršujejo v blagor in korist svojih vernih in v interesu države.

Znani so vam ukrepi, ki jih je kraljevska vlada storila, da popravi našo upravo in da vzdigne ugled in avtoriteto oblastev, ki je bil pod vplivom prejšnjih razmer tako zelo izpodkopan. V tem pravcu je še treba dela in popravljanja, toda že zdaj morem z zadovoljnostjo ugotoviti, da je z odstranjenjem škodljivih strankarskih vplivov z organov oblastev, s popolnoma nevtralnim ravnanjem in objektivnostjo in pravičnim izvajanjem zakonov vzpostavljen duh zaupanja med narodom in uradništvom in vrnjena vera v zakonitost in red.

Izenačenje zakonodajstva, ki se z velikim uspehom zaključuje, bo še učvrstilo občutke popolne enakosti pred zakonom, in bo ugodno odjeknilo v našem gospodarskem življenju in vplivalo na zaupanje v državi in v tujini.

Kraljevska vlada posveča največjo brigo ublažitvi težkih gospodarskih razmer v državi, ki so nastale zaradi splošne svetovne krize, ki tišči tudi naše gospodarsko življenje, čeprav ne v oni meri kakor v drugih državah.

Finančne razmere naše države se izboljšujejo.

Delo kraljevske vlade za pospeševanje narodne prosvete ima že vidne in znatne rezultate zlasti v krajih, kjer je vladala velika nepismenost. **V nekaterih banovinah je bilo v tem letu postavljenih več šol, kakor v vseh enajstih letih pred 6. januarjem in več kakor v 40 letih tujčeve vlade!**

Z zakonom z dne 3. oktobra 1929 je dana državi nova ureditev z razdelitvijo na devet banovin po načelu dekoncentracije oblasti. Že v tem enem letu se čuti pomemben napredek in novo življenje v vseh banovinah. Sorodnost interesov v posameznih banovinah je ustvarila že sedaj čvrsto vez solidarnosti in zajednice med prebivalstvom posameznih banovin. Zdravo in čvrsto delo na polju popravljanja gospodarskih razmer in prosvetljevanja naroda v banovinah je nadomestilo one nekdanje škodljive in jalove prepire in preganjanja, ki so zavirala vsak napredek, mirno in uspešno delo v nekdanjih zgodovinskih pokrajinah.

Od tega pomembnega dne nosi naša država ime kraljevina Jugoslavija. **S tem je označeno popolno edinstvo našega naroda in nerazdeljivost, celota naše države; s tem je zajamčena polna enakost in enakopravnost vseh državljanov in enaka skrb in briga za vse kraje.**

Jugoslovanstvo kot nacionalna in državna misel ne izključuje naših plemenskih i slovenskih i hrvatskih i srbskih občutkov. Ono postaja v spoštovanju plemenskega imena, pisave in jezikovnih odtenkov in plemenskih tradicij, ki predstavljajo za nas vse skupno svetinjo, narodno slavo in ponos, resnično obeležje enega in nedeljivega naroda, ki živi v svoji svobodni narodni državi.

Samo tako pojmovana ideja jugoslovanstva, v spoštovanju plemenskih svetinj, kot splošna narodna misel, ki zbira ves naš narod pod zastavo z geslom: »En narod in ena država« — nas bo povezala s čvrstimi vezmi medsebojnega zaupanja, bratske ljubezni in bo zbrala k sodelovanju vse pozitivne narodne sile v korist našega vzvišenega kralja, vsega naroda in naše mile kraljevine Jugoslavije.

Dvignem čašo v zdravje naše in vsega slovenskega dela našega naroda, v korist in napredek teh krajev in naše lepe Ljubljane. Živeli!

Govor predsednika vlade je večkrat prekinjevalo viharno odobravanje, ob zaključku pa so navzoči pritrjevali njegovim izvajanjem z dolgotrajnim ploskanjem.

Za predsednikom vlade so govorili bivši ministri prof. Sušnik, dr. Kramer, Ivan Pucelj, nadalje dr. Ravnihar, Uratnik, pisatelj župnik Finžgar in drugi.

Sprejem deputacij v banski palači.

V pondeljek dopoldne že od 8. ure naprej je v slavnostni dvorani banske palače predsednik vlade general Peter Živković sprejemal poklonitvene deputacije iz vseh krajev Dravske banovine. Sprejete so bile deputacije občin, zbornice za TOI, Zveze trgovskih gremijev, obrtnih zadrug, odposlaništva gospodarskih, kulturnih in karitativnih korporacij, Sokoli, humanitarna društva, sportni klubi itd. O željah, ki so bile izražene predsedniku vlade teko od Zbornice TOI, kakor tudi od Zveze trgovskih gremijev bomo poročali prihodnjič.

Sprejemanje je trajalo ves dopoldne. Poklonilo se je nad 100 deputacij. Deputacije so izrazile ministrskemu predsedniku svoje želje ustno, mnoge so izročile tudi pismene spomenice.

Ponudbe in povpraševanja

Ivan M. Madun, Skoplje, Mokranjčeva 9, želi prevzeti zastopstvo tukajšnjih tvrdk za Južno Srbijo. Imenovani je že zastopnik za mineralno vodo Slatina Radenci.

Banski proračun.

V vrstah gospodarskih krogov se je že povodom sestave prvega banskega proračuna mnogo razpravljalo o preobčutnih bremenih.

Ob priliki sestave novega banskega proračuna pa je Zveza trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani po predhodnem zaslišanju trgovskih gremijev ponovno opozorila kr. bansko upravo na poglavitne ostrine, ki so v tekočem letu globoko zarezale v gospodarsko in davčno moč trgovstva.

Zveza je v svoji spomenici ugotovila, da znašajo doklade na državne neposredne davke v vseh banovinah od 15 do 30%, edino v Dravski banovini je bila določena na 40%. Ker pa tako visoka doklada občutno obremenjuje gospodarje, je izrazila Zveza zahtevo, **da se doklada zniža in vzporedi z višino doklade v drugih banovinah.**

Tudi trošarina na alkoholne pijače je v primerjavi s številom prebivalstva Dravske banovine in dohodki iz te trošarine v drugih banovinah odločno previsoka. Banovinska trošarina na vino, ki znaša 1 Din od litra, povzroča posebne težkoče našim vinogradnikom. Radi raznih tarifnih ovir in ostre inozemske konkurence je našim vinogradnikom izvoz vina skoraj popolnoma nemogoč. Notranji konzum vina pa ovirajo visoke takse in trošarine tako, da se nahaja vinska trgovina v dokajšnji meri v skrajno težkem položaju baš radi visokih davščin, ki onemogočajo znižanje cen in s tem zboljšanje izvoza in povečanje notranjega konzuma. **Zveza je zato zahtevala znižanje trošarine na vino od 1 Din od litra na 50 par in na mošt na 25 par.**

Trošarina na bencin, 1 Din za kg, je uvedena le v Dravski banovini in je povzročila trgovcem z bencinom veliko škodo, kar se opaža zlasti pri velikem avtoprometu med Savsko in Dravsko banovino. Radi trošarine se je morala v Dravski banovini zvišati cena bencinu in posledica tega je bila, da si nabavljajo avtomobilisti bencin v Savski banovini.

Za banovino, ki ima velik tujski promet in ki stremi za tem, da ga še ojači, je pobiranje trošarine za tak predmet pač neumestno in Zveza je v svoji spomenici zahtevala, da se z novim banskim proračunom popolnoma ukine.

Tudi trošarina na premog in električni tok je uvedena le v Dravski banovini. Že povodom sestave proračunov oblastne skupščine so gospodarski krogi ostro kritizirali uvedbo te trošarine. Radi svojega velikega gospodarskega pomena sta premog in električni tok uvrščena v skupino življenjskih potrebščin, na katere bi se načeloma ne smelo nalagati nobenih trošarin in taks.

Zato je Zveza ponovno in z vsem poudarkom zahtevala popolno ukinitev trošarine na premog in električni tok.

Spomenico je predložila Zveza tudi vsem članom — trgovcem in industrijcem — banskega sveta.

OSNOVANJE DOMAČE DRUŽBE ZA IZDELOVANJE FILMOV.

G. minister trgovine in industrije je potrdil pretekli mesec pravila nove družbe za izdelovanje in prodajo filmov z imenom »Jugoslavija film, d. d.« s sedežem v Beogradu.

Osnovna glavnica znaša 1 milijon 200 tisoč dinarjev in je razdeljena na 4000 delnic v nominalni vrednosti po 300 Din.

Družba bo izdelovala, prodajala in kazala filme zlasti nacijonalne vsebine. Razen tega pa bo tudi prodajala filmski materijal.

IZVOZ JABOLK.

Po statističnih podatkih je bilo v preteklem tednu izvoženih iz okolice srbske Požege, Arilja in Kraljeva v **Nemčijo, Holandijo in Španijo** nad 200 vagonov jabolk. Sedaj se pripravlja izvoz velikih množin v **Avstrijo in Češkoslovaško.** Cene so trdne in se gibljejo med **2800 do 3500 Din** za tono franko odhodna postaja. Kupci prihajajo na lice mesta in delajo zaključke neposredno s prodajalcem. Izplačilo se izvrši takoj po prevzetju blaga, brez nadaljnih procedur.

Po svetu

Velikanska premogovna fuzija se pripravlja v Angliji; razpolagala bo z glavnico 12½ mil. funtov, z 220 jamami ob 90.000 delavcih in z letno produkcijo 18 milijonov ton premoga.

Vozne cene na ruskih železnicah so od 1. t. m. dalje v osebnem in blagovnem prometu **povišane za 25 odstotkov,** ker so delale železnice v zadnjem času z velikim primanjkljajem.

Poljski premogovni kartel je dosedanjo konvencijo podaljšal do 1. decembra, ker so se pogajanja o podaljšanju kartela samega razbila. Pogajanja bodo nadaljevali.

Carino na eksport kave je mehikanska vlada odpravila, kar pomeni poostritev srednjeameriške konkurence napram Braziliji.

Konvencijo za eksport bombaževe preje v balkanske države namerava ustanoviti bombaževa industrija Češkoslovaške, Avstrije in Ogrske. Zastopniki se bodo zbrali sredi t. m. na Dunaju. Gre za splošne dobavne pogoje, za kreditne pogoje in predvsem za minimalne cene.

O dopustitvi delovanja avstrijskih zavarovalnic v Poljski se bodo pričela te dni nova pogajanja, in se sliši, da bodo imela ugoden zaključek.

Po toči povzročena škoda v Nemčiji je bila lani manjša kot pred dvema letoma. Na odškodninah je bilo izplačanih v 4837 slučajih 1,880.000 mark.

Emisije na holandskem glavničnem trgu so dosegle v prvih devetih letošnjih mesecih vsoto 442 mil. hol. goldinarjev proti 341 milijonom v isti dobi lanskega leta. Od tega zneska odpade 208 mil. gold. na domači trg (lani 246) in 234 milijonov na inozemske emisije (lani samo 125 mil.).

Ogrska tovarna aluminija d. d. se je konstituirala te dni v Budimpešti, z osnovno glavnico 4 mil. pengö. Predelovala bo ogrski lignit in bo izdelovala tudi kemične predmete, ki jih doslej v Ogrski še niso izdelovali. Z gradbo bodo pričeli pomladi. —

Pridelek sladkorja v Evropi ceni Licht v svoji drugi taksaciji na 7 milj. 980.000 ton. Cenitev jugoslov. pridelka je ostala neizpremenjena.

Mednarodna razstava kavčuka, prva te vrste v Evropi, je predvidena v poletju leta 1931 v Pragi. Zagotovljena je udeležba Anglije, Nemčije, Francije in Amerike.

Znatni žitni zaključki za srednjeevropske trge so bili izvršeni zadnje dni. Zlasti živahno je bilo povpraševanje po pšenici. V oktobru je bilo za srednjeevropske trge zaključenih 3000 vagonov žita.

Francoska banka Adam je postala insolventna. Ima 168 podružnic, je zelo ugledna in je njena insolventnost zbudila veliko vznemirjenje. Pariške banke so ji priskočile z 200 milijoni frankov na pomoč. Tudi zelo znana Banque Oustric je postala nsolventna.

Francoska zveza cementa je znižala ceno cementa za 10 frankov za dobo 14 mesecev. Gre zlasti za severne pokrajine, kjer konkurira francoskemu cementu belgijski cement.

Vsled zmanjšane produkcije demantov (glej članek) je nastalo v Amsterdamu pomanjkanje blaga in pričakujejo dviga cen za industrijske demante.

Tudi v železni produkciji Severne Švedske se pozna depresija; namesto dosedanjih 12 do 16 vlakov bo prometovalo odslej naprej do atlantskega pristanišča Narvik samo 9 vlakov na dan.

Železno podjetje Rima Murany izkazuje za poslovno leto 1. 7. 1919. — 30. 6. 1930. čisti dobiček 2,650.000 pengö (lani 7 odstotkov).

Povprečna brezposelnost v Avstriji je proračunjena na 165.000.

Bata je pričel prodirati tudi v Južno in Centralno Ameriko in ima uprav gigantske načrte glede novih podjetij.

Romunski trg je preplavljen z ruskim žitom in so cene v Romuniji zopet močno padle. Vse romunske protiodredbe niso nič pomagale.

Iz Ogrske uvožena paprika je po mnenju novosadske TOI na sumu ponarejenosti. Omenjena TOI prosi ministrstvo, naj jo da kemično analizirati.

Seja zavoda za pospeševanje obrti v Ljubljani.

Uporaba filmov in bioskopov za obrtniško izobrazbo. — Uvedba potovalnega učitelja za lesno stroko. — Podeljevanje podpor izključno za to, da se podpiranec vrne k obrtniškemu delu.

V petek popoldne se je pod vodstvom predsednika g. Ogrina Ivana in v navzočnosti članov gg. Florjančiča Stanka, inž. Remca Vladimirja in Rebeka Josipa vršila seja ožjega odbora gori omenjenega Zavoda. Najprej so se podelile podpore za strokovni pouk v inozemstvu, tako za posečanje krojaškega tečaja v Parizu, za fino mehaniko v Mödlingu, za kosmetiko na Dunaju, za slikarstvo itd. Pri reševanju prošenj se je postavilo sledeče načelo, po katerem se bo strogo postopalo: Vpoštevali se bodo edino oni prosilci, ki res že nekaj znajo v svoji stroki in se hočejo izpopolniti. Notranja želja jih mora siliti, da se s še večjo vnemo posvete obrtništvu, ne pa da po dovršitvi svojih študij misijo, da ne smejo več prijeti za ročno delo in potem samo povečujejo kader inteligenčnega proletarijata.

Pri tečajih in predavanjih se bodo v bodoče uporabljali filmi in bioskopi, da se tako učinkovitost pouka poveča. Tudi si bo Zavod čim prej preskrbel stalne prostore za prirejanje tečajev in predavanj. Predlog predsednika gosp. Ogrina Ivana, da se uvede institucija potovalnega učitelja (strokovnjaka) za lesno stroko, je bil kot zelo umesten soglasno odobren. V naši lesni stroki imamo posebno na deželi veliko ljudi, ki jim nevednost zelo škoduje. Zato je potreben strokovnjak, ki bi šel po žagah in vodil obenem statistiko. Učil bo ljudi, kako imajo delati z lesom in kako kalkulirati ter bo prirejal tečaje.

Zavod je priredil pred kratkim avtogenski tečaj v Mariboru in Ljubljani in v najbližji bodočnosti se bodo še vršili: zimski tečaji za reklamo in aranžerstvo v Ljubljani in Mariboru, zimski tečaj za lesne trgovce, knjigovodski tečaj v Radečah, čevljarski tečaj v Novem mestu in tečaj za pršenje barv (Spritzverfahren). Tečaj bo vodil strokovnjak z Dunaja. Strokovno glasilo Zavoda »Jugoslovanski obrtnik« se je že začelo dostavljati vsem zadrugam in obrtno - nadaljevalnim šolam in se ga bo med obrtnike še bolj razširilo. Zavod bo tudi naročil za vsako panogo posebno inozemsko strokovno revijo.

JUGOSLOVANSKI SLADKOR V ALBANIJI.

Pisali smo že o ugodnostih za eksport sladkorja iz Jugoslavije v Albanijo. Ta eksport se razvija zelo razveseljivo in vse kaže, da si bo naš sladkor vsled ugodnih transportnih tarif osvojil albanski trg. Doslej je prodala Jugoslavija v Albanijo 150 vagonov sladkorja. Povpraševanje obstoja dalje in bo izvoz sladkora v Albanijo še narasel. — Poleg sladkorja izvažamo v Albanijo v prvi vrsti les in cement.

* * *

POSEBNOVRSTEN FINSKI KARTEL.

Finski lesni producenti so spričo velike ruske konkurence, ki je izrinila del finske lesne kupčije iz največjih evropskih nakupnih držav, osnovali kartel posebne vrste. V ta namen so se zatekli po pomoč k onim velebankam, ki so interesirane na lesni kupčiji. Kartel, ki mu pripadajo vsi večji finski lesni producenti, je razdeljen v tri podskupine, od katerih vsaka tvori zase enoto, a je sicer podrejena posebnemu enotnemu zaupnemu svetu kartela. Kartel bo vsakrat določil cene za blago, ki naj se proda in ga člani kartela ne smejo prodajati pod temi cenami. Če se kdo teh določb ne bo držal, se bo njegov prestopek naznanil bančnemu odboru in je eksporter v nevarnosti, da mu odpove banka vsako nadaljnjo podporo. Gre torej za kartel, ki je tako strogo organiziran, kot ni bil doslej še nobeden.

* * *

INDUSTRIJI ČEVLJEV V NEMČIJI SE DOBRO GODI.

Vendar enkrat nekaj razveseljivega. Skupna bilanca nemške zunanje trgovine v usnjenih čevljiv za prva tri letošnja četrtletja je izredno ugodna. Izvoz je dosegel 2,970.000 parov čevljev v vrednosti 30,800.000 mark proti 1 mil. 900.000 parov in 20,970.000 markam v prvih devetih lanskih mesecih. Obenem je uvoz znatno padel in je znašal letos 670.000 parov v vrednosti 7,500.000 mark proti 1,900.000 parom in 18 mil. 200.000 markam v prvih devetih lanskih mesecih.

PRAKTIČNA NOVOST ZA PARIŠKE TELEFONSKE NAROČNIKE.

Pariška telefonska uprava je uvedla za svoje naročnike praktično novost, ki obstoja v tem, da ga zastopa, če to želi naročnik, centrala v času njegove odsotnosti. Pri centrali je možno dobiti pojasnila, koliko časa bo naročnik odsoten, kdo ga med tem zastopa in kam naj se med tem interesent obrne. Ko se naročnik vrne, ga centrala o vsem obvesti. Za to mora naročnik plačati malenkostno pristojbino, ki znaša kakih 12 Din mesečno ali 150 Din letno.

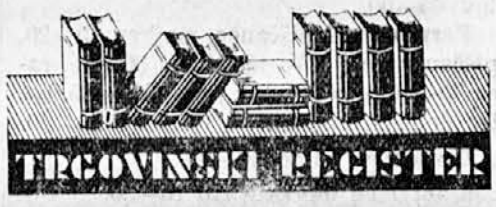

I. Vpisane so se nastopne firme:

714. Sedež: **Ljubljana.**
Dan vpisa: **20. oktobra 1930.**
Besedilo: **Gustav Puc, splošno kleparstvo in vodovodna inštalacija, družba z o. z.**
Obratni predmet: Izvrševanje kleparskih in vodovodnih inštalacijskih del.

726. Sedež: **Celje.**
Dan vpisa: 22. oktobra 1930.
Besedilo: **Drago Cerlini, trgovina s konfekcijskim, modnim ter mešanim blagom.**
Obratni predmet: nakup in prodaja konfekcijskega, modnega ter mešanega blaga.

727. Sedež: **Breg pri Celju.**
Dan vpisa: 29. oktobra 1930.
Besedilo: **Jurič Franc & Topolovec Josip, splošno mizarstvo.**
Obratni predmet: izdelovanje na zalogo in prodajo vseh v mizarsko stroko spadajočih predmetov.
Družabniki: Jurič Franc in Topolovec Josip, oba mizarska mojstra na Bregu štev. 17.

Razstave in sejmi

Mednarodna razstava in sejem živine, golobov in zajcev v Novem Sadu se vrši od 30. novembra do 6. decembra t. l. pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Ta razstava bo največja te vrste v naši kraljevini in tudi ena največjih v Srednji Evropi. Predvidene so številne nagrade za razstavljene najboljše živine, golobe in zajce, med drugimi kraljev pokal, denarne nagrade banske uprave itd. Vsi posetniki razstave uživajo po naših železnicah in parnikih polovično vožnjo, in sicer od 26. novembra do 8. decembra t. l. proti legitimaciji, ki stane samo 10 dinarjev. Legitimacije se dobe pri »Putniku« v Ljubljani.

V. Stergar, abs. trg. akad.:

Poglavje o trgovski stanovski samozavesti.

Prišla nam je takorekoč že v meso in kri razvada, da kaj radi kritiziramo delo drugih, očitamo napake, a ne pokažemo prave poti, po kateri bi morali iti, da se odstranijo te pogreške. To velja za posameznike, pa tudi za organizacije. Tarnamo o pomanjkanju samozavesti in resnosti trgovcev, disciplinirano sti in solidarnosti. Žalostna resnica je, da ima slovensko trgovstvo res vse navedene napake. Krivi na tem smo seveda mi sami. Sokriva pa so tudi naše stanovske organizacije, ki vidijo vse te pogreške, a se ne zavedajo, da so soodgovorne za vse te napake, ki postanejo s časom lahko usodne.

Vsak drug stan je veliko bolj samozavesten in resen, kot pa ravno trgovski. Človek ima utis, kot bi se posamezniki sramovali, da so trgovci. Dokler je trgovec doma v trgovini, v obratu, se še čuti trgovca, ker je v to primoran. Čim pa zapusti trgovski lokal, preneha biti to, kar je. V zasebni družbi ga je skoro sram priznati svoj stan. Če se bo udrihalo po trgovcih, tedaj bo molčal. Stisne rep med noge ter še celo pritrjuje ostalim, ki so se lotili stanu, kateremu pripada on sam. Kako ga pa naj tudi zagovarja, ko tiči kvečjemu v cenikih in seznamih. Ne bere nikakega strokovnega lista, iz katerega bi lahko razbral, če že sam tega ne občuti, kake težave in skrbi ter bremena so naložena danes trgovcu. Saj se ne zahteva od trgovca, da bi ždel vedno v trgovskih zadevah, vendar bi pa se lahko tudi tuintam zanimal, kaj govore ljudje, kaj pišejo strokovni gospodarski listi, osobito trgovski.

Premnogim trgovcem žal manjka resnosti, resnosti do smotrenega dela za izboljšanje položaja, ki danes ubija trgovino. **Nimajo resnosti, da bi se zavedali, da disciplinirano st in solidarnost krepi, odloča in gradi ter daje temelje zakonodaji;** nasprotno, kjer se opazi, da vlada malodušnost, neenotnost, tam se izvaja pritisk, z njimi se postopa po mili volji. Silnejši se zaveda, da ni odpora, da ni organizacija oz. da nje člani niso samozavestni in so brez resnosti ter enotnosti.

Naštete so samo glavne napake našega trgovstva. In skoraj bi dejal: čast izjemam! Vendar se ni prenagliti, ker leži tudi na onih, ki so, oziroma bi bili izjeme, del krivde in odgovornosti. Med njimi se nahajajo tudi mnoge naše organizacije. Njih naloga bi morala biti, da uplivajo na ostale.

Menda se ne zavedajo važnosti pomena časopisja in upliva na bralce. Časopisje lahko upliva na bralce negativno — slabo in ne vzgaja; nasprotno pa listi lahko mnogo pripomorejo do vzgoje čitateljev. V tem slučaju menim naše trgovce in je nedvomno, da bi se poznal tudi na naših trgovcih vpliv, če bi bili vsi naročeni na »Trgovski list«.

V Sloveniji je ljudi, ki se bavijo s trgovino približno okoli 14.000. Na naš »Trg. list« je pa naročenih jedva 800 trgovcev in še ti so večinoma oni, ki so gotovo najmanj potrebni, da bi črpali i svojo moralno oporo iz našega lista. In ostali trgovci? Oni lahko životarijo tudi v bodoče kot so dosedaj? Njim ni potreba, da bi soodločali o naših življenskih vprašanjih? In njih samozavest in smisel za enotnost in disciplino? Je-li dovolj, da so samo prisilno člani organizacij, ne zavedajo se pa, čemu?

Stanovske organizacije in trgovci! Tu primite! Pokazal se bo sad vašega truda in ne bo potem treba tarnati in poudarjati, da mora biti trgovsko gibanje resno, disciplinirano in solidarno in mora dobiti potreben ugled tudi v javnem življenju!

Trgovci in industrijci! Naročajte in podpirajte »TRGOVSKI LIST«!

KONKURZI.

Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo naslednjo okrožnico o otvorjenih in odpravljenih **konkurzih in prisilnih poravnavah izven konkurza** za čas od 21. do 31 oktobra 1930.

A. OTVORJENI KONKURZI:

Dravska banovina: Faninger Marija, Maribor, Roglič Ivana in Milena, Maribor.

Savska banovina: Bauer Josip in Barbara, Jarmina, Cuić m. Dane, Otočac, Čortan Danilo, St. Pazova, Gjurgjević Emil, Orljavac, Narodna radnja v Indjiji (Gizela in Štefanija Hiršfeld, Pisker Albert, Zagreb.

Drinska banovina: Kovačević Nikola, Mionica, Rosić I. Božidar, Valjevo.

Dunavska banovina: Erdeljan Djuro, Bački Arandjelov, Vujin Svetozar, Mokrin.

Vardarska banovina: Bojković Rajko, Obilić, Tosić Dimitrije, Prilep.

Beograd, Zemun, Pančevo: Karajankovij Branko i Policević Aca, Beograd.

B. RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA:

Dravska banovina: Seljak Jožica, Ljubljana.

Savska banovina: Ivančić Tomo, Crikvenica, Kuch Leon i Vilma, Slav. Brod.

Dunavska banovina: Major Franjo, Novi sad, Prandel Rudolf i sin, Vel. Bečkerek, Sirado Nikola, Begej sv. Djuradj.

Beograd, emun, Pančevo: Radivojević N., Beograd.

C. ODPRAVLJENI KONKURZI:**)

Dravska banovina: Kopač Ivan in Uranič Ivan, Ljubljana.

Primorska banovina: Horvat V., Šibenik.

Drinska banovina: Ilić Dragutin, D. Toplica, Milivojević i Mitrović, Arilje, Nedeljković Z. Radivoj, Valjevo.

Dunavska banovina: Maksimović Borivoj, Čurug.

Moravska banovina: Arandjelović Vicent, Zaječar, Arsić Dragoslav, Kruševac, Čoković Sima, Zaječar, Mandilović Isak, Niš, Srejić D. Života, Petrovac, Stefanović Todor, Niška Banja, Stojanović Jakov, Niš.

Vardarska banovina: Dimitrijević i Noha, Skoplje, Milenković Petar i Mitić Stanko, Leskovac, Petrušević Nikola, Skoplje, Tulević Todor, Skoplje.

Beograd, Zemun, Pančevo: Marković Veselin, Beograd, Miletić Evgenija, Beograd.

D. ODPRAVLJENE PRISILNE PORAVNAVE:**)

Dravska banovina: Jurjaševič Matija, Središče.

Savska banovina: Mirković G. Jovan, Ruma.

* Ostali podatki, n. pr. kdaj je ugotovljeni narok, katero sodišče je razglasilo konkurz (poravnavo), kdo je konkurzni (prisilni) upravitelj, se izvedo v tajništvu društva.

**) Vzrok, zakaj je bilo postopanje odpravljeno, se izve v tajništvu društva.

NEMŠKI PRIDELEK HMELJA.

Po uradni cenitvi bo znašal pridelek hmelja na 13.074 hektarih 110.524 met. stotov (leto prej 15.224 in 136·415); to odgovarja povprečnemu pridelku na 1 ha 8·5 met. stotov (9·0). V prejšnjih letih je znašal povprečni pridelek na 1 ha l. 1925 3·9 met. stotov, l. 1926 3·8, l. 1927 4·7 in l. 1928 5·5 met. stotov. Vimo, da je pridelek zadnjih dveh let visoko nad povprečnostjo prejšnjih let.

Odvetnik

Dr. Stare Emil

se je **preselil** s svojo pisarno v Ljubljani iz Tavčarjeve ul. 4

v Pražakovo ulico 15

(palača Pokojninskega zavoda na Miklošičevi cesti, vhod Pražakova ulica).

Dobava-prodaja

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. novembra t. l. ponudbe glede dobave 750 kg železnih verig; do 18. novembra t. l. pa glede dobave delov za premogovno dvigalno napravo; do 20. novembra t. l. pa glede dobave 100 m »balat«-jermen. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 17. novembra t. l. ponudbe glede dobave 3 kom. trajno gorečih peči, raznega okovja, 800 kom. termelitne opeke, raznih pisarniških potrebščin, kurilnih vratic, električnega materijala in signalnih zvoncev; do 24. novembra t. l. glede dobave 100 komadov železnih drogov, 100 m povoščenega platna in 25 komadov stropnih litoželeznih svetilk; do 25. novembra t. l. pa glede dobave 300 kg pšeničnega in 1000 kg koruznega zdroba, 25.000 kg pšenične moke, 300 kg ječmenove kaše, 100 ducatov Schmollpaste, 300 kg testenin, 50 kg popra, 25 kg paprike, 200 litrov kisa »Vinocet«, 1000 kg bučnega olja, 5000 kg koruze, 1000 kg kave, 2000 kg mila in 100 kg čaja. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 17. novembra t. l. ponudbe glede dobave 3000 kg masti. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 19. novembra t. l. ponudbe glede dobave 2200 kg žebljev, 8 parov nepremočljivih jamskih oblek, 4 pare jamskih gumijevih čevljev ter glede dobave jeklenih vrvi. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Ljubljanska borza

Tečaj 10 novembra 1930.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—·—	22·73
Berlin 1 M	13·445	13·475
Bruselj 1 belga	—·	7·8774
Budimpešta 1 pengö	—·—	9·885
Curih 100 fr.	1094·40	1097·40
Dunaj 1 šiling	7·9385	7·9685
London 1 funt	—·—	274·32
Newyork 1 dolar	—·—	56·375
Pariz 100 fr.	221 —	223 —
Praga 100 kron	167·06	167·86
Trst 100 lir	294·45	296·45

Tržna poročila

TRŽNE CENE V LJUBLJANI,

dne 1. novembra 1930.

Govedina: V mesnicah po mestu: I. vrste 20, II. vrste 18 Din kg; na trgu: 1 kg govejega mesa I. vrste 20, II. vrste 18, III. vrste 12—16, jezika 20—22, vampov 10—12, pljuč 6—8, jeter 16—20, ledic 18—24, možganov 25—30, loja 8 do 10 Din.

Teletina: 1 kg telečjega mesa I. vrste 24, II. vrste 18—20, jeter 25—30, pljuč 20 Din.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. vrste 20—24, II. vrste 18—20, pljuč 10, jeter 18—20, ledic 25, glave 8—10, parkljev 6—8, slanine trebušne 16, slanine ribe in sala 20, slanine mešane 17—18, slanine na debelo 17, masti 18—20, šunke (gnjati) 30, prekajenega mesa I. vrste 30, II. vrste 25—28, prekajenih parkljev 8—10, prekajene glave 10, jezika 30—32 Din.

Drobnica: 1 kg koštrunovega 14—15, jagnjetine 18—20, kozličevine 25 Din.

Klobase: 1 kg krakovskih 42, debrecinskih 42, hrenovk 30—34, safalad 30 do 34, posebnih 34, tlačenk 24, svežih kranjskih 25, pol prekajenih kranjskih 32—35, suhih kranjskih 50, prekajene slanine 18—20 Din.

Perutnina: Piščanec majhen 10—14, večji 20—25, kokoš 25—30, petelin 25 do 30, raca 25—30, domači zajec, manjši 8—10, večji 12—15 Din.

Divjačina: Divji zajec 40—45, poljska jerebica 15—20, gozdna jerebica 25, kljunač 25 Din.

Ribe: 1 kg karpa 25—30, ščuke 30 do 35, postrvi 60, klina 20, mrene 15 do 20, pečenke 10—15 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2·50—3, 1 kg surovega masla 25 do 28 Din, čajnega masla 36—44, masla 36 do 40, bohinjskega sira 24—28, sirčka 7—8, par jajc 3—3·50 Din.

Pijače: 1 liter starega vina 16—22, novega vina 10—14, 1 čaša piva 3 do 3·50, 1 vrček piva 4—4·50, 1 steklenica piva 5·50—6 Din.

Kruh: 1 kg belega 4·50, črnega 4, rženega 4, 1 kos navadnih žemelj 0·50, mlečnih žemelj 0·50 Din.

Sadje: 1 kg luksusnih jabolk 10, jabolk I. vrste 6—8, II. vrste 5—6, III. vrste 3—4, hrušk II. vrste 8, III. vrste 6, ena limona 0·75—1, 1 kg rožičev 8 do 10, fig 12, navadnega kostanja 3—4, kostanja maroni 10, orehov 8—9, luščenih 28—32, suhih češpelj 10—12, suhih hrušk 10—14, grozdja 6—14 Din.

Špecerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 80—84, Santon 52—54, Rio 36—40, pražene kave I. vrste 100—110, II. vrste 80—90, III. vrste 66—70, kristalnega belega sladkorja 12, sladkorja v kockah 14, kavne primesi 18, riža I. vrste 10, II. vrste 8, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4·50, navadnega kisa 2·50, 1 kg soli morske 2·50, kamene 2·75, celega popra 70, mletega popra 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 46, 1 liter petroleja 7·50, 1 kg testenin I. vrste 10, II. vrste 9, pralnega luga 3·75, čaja 80 Din.

Mlevski izdelki: 1 kg moke št. 0 3·45 do 3·60 na debelo, 4—4·25 na drobno, št. 2 3·30—3·40 na debelo, 3·75 na drobno, št. 4 2·50—2·60 na debelo, 3·50 na drobno, št. 6 2 na debelo, 3 na drobno, kaše 5—6, ješprenja 5—6, ješprenjčka 9—10, otrobov 1·50—2, koruzne moke 2·50—3, koruznega zdroba 4·50, pšeničnega zdroba 5—6, ajdove moke I. vrste 7—8, II. vrste 4—5, ržene moke 3—4 Din.

Žito: 100 kg pšenice 200—210, rži 180—190, ječmena 180—190, ovsa 190 do 215, prosa 190—210, koruze 160 do 185, ajde 190—210, fižola ribničana 350, prepeličarja 365, 1 kg graha 8 do 10, leče 8—10 Din.

Kurivo: 1 tona premoga 460, 1 kubični meter trdih drv 140—150, mehkih drv 75—80 Din.

Krma: 100 kg sladkega sena 100, pol sladkega sena 85, kislega sena 75, slame 60—70 Din.

Zelenjava in gobe: 1 kg glavnate solate 5—6, ajsarice 5—6, endivije 3—4, poznega zelja 0·50, kislega zelja 3, ohrovta 0·50—0·75, 1 karfijol 8—10, kolerab 2—3, kolerab podzemljic 0·50 do 0·75, špinače 10, kumar 2—3, čebule 1—1·50, češna 10—12, krompirja 0·75 do 1, repe 0·50, kisle repe 2·50, korenja 2, peteršilja 2, zelenjave za juho 2, zelene paprike 6 Din.

TRŽNE CENE V MARIBORU.

dne 1. novembra 1930.

1 kg govejega mesa I. 18—20 Din, 1 kg govejega mesa II. 16—18 Din, 1 kg govejega mesa III. 12—14 Din, 1 kg jezika, svežega 20—25 Din, 1 kg vampov 7, 1 kg pljuč 5—8, 1 kg ledvic 18—20, 1 kg možganov 18—20, 1 kg parkljev 4 do 5, 1 kg vimena 8—10, 1 kg loja 2·50 do 10.

Teletina: 1 kg teletine I. 24—35, 1 kg teletine II. 16—20, jetr 25, pljuč 20.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa 15—27, sala 22—24, črevne masti 12—14, pljuč 10—12, jetr 10—14, ledvic 20—25, glave 10—12, nog 8—10, slanine sveže 18 do 34, papricirane 24—30, prekajene 24 do 30, masti 20—26, prekajenega mesa 16—26, gnjati 30—40, prekajenih nog 8 do 10, prekajenega jezika 30—36, prekajene glave 10—12.

Drobnica: 1 kg ovčjega mesa 12—15.

Klobase: 1 kg krakovskih klobas 36 do 40, debrecinskih 30—32, brunšviških 18 do 25, pariških 28—32, pesebnih 28 do 30, safalad 28—30, hrenovk 30—36, kranjskih 30—40, 1 komad prekajenih 5—6, 1 kg mesenega sira 28—32, tlačenk 22—28, salame 75—100.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. 10, II. 5,

Kože: 1 kom. konjske kože 150—180, 1 kg goveje kože 11—12, telečje 20, svinjske 8—9, gornjega usnja 65—95, podplatov 45—60.

Perutnina: 1 piščanec, majhen 15—20, piščanec večji 25—45, kokoš 30—45, raca 30—40, gos 60—80, puran 60—85, zajec domači, majhen 8—15, večji 20—40.

Divjačina: zajec 30—35.

Ribe: 1 kg morskih rib 16—30.

Mleko, maslo, sir, jajca: 1 liter mleka 2·50—3, smetane 12—14, kg surovega masla 34—36 čajnega masla 48, masla kuhanega 44—48, ementalsega sira 80, polementalsega 26—32, trapistnega 28 do 40, grojskega 30, tilsitskega 30—32, parmazana 80, sirčeka 3—6, 1 jajce 1·25 do 1·75.

Pijače: 1 liter vina, novega 9—12, starega 16—24, piva 9, steklenica piva 5)50, soddček piva (25 l) 150, 1 liter žganja 36—48, ruma 36—56, sadjevca 3'50—5, 1 stekl. pokalic 1·50—2·50.

Kruh: 1 kg belega kruha 5, črnega 4·20, 1 žemlja 50 par.

Sadje: 1 kg jabolk I. 6 Din, II. 4, III. 3, posušenih sliv 10—12, grozdja 6 do 12, 1 l kostanja surovega 2—2·50, pečenega 6, 1 kg hrušk I. 12—14, II. 10, III. 8, 1 kom. limone 0·50—1·25, 1 kg rožičev 8—10, smokev 10—16, mandeljnov 44—56, orehov 8—12, luščenih 32 do 44, rozin 14—28, maka 16.

Špecerijsko blago: 1 kg kave I. 54 do 90 Din, II. 4——60, pražene I. 70 do 96, II. 44—80, čaja 60—200, soli 2·50 do 2·75, popra celega 48—60, mletega 48 do 60, cimeta 56—60, paprike 30—60, testenin 7·50—12, marmelade 20—40, pekmez 10, medu 16—20, sladkorja v prahu 13·50—14, v kristalu 11·50—12, v kockah 13—13·50, kvasa 34—40, škroba pšeničnega 12—20, riževega 16—20, riža 5—19, kisove kisline 45—50, kisa navadnega 1·50—3, vinskega 3·50—8, olja olivnega 16—28, bučnega 13—16, špirita denat 6—12, 1 kg mila 13—18, sode 1·80—2, ječmenove kave 10—17, cikorije 17—24.

Žito: 1 kg pšenice 1·60—2·50, rži 1·40 do 2·50, ječmena 1·40—2, ovsa 1·60 do 2·50, koruze 1·65—2·25, prosa 1·50—3, ajde 1·50—3, fižola 1·50—4·20, graha 14, leče 13—15.

Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke 00g 3·45—4, 0 3·40—3·50, 1 3·35—3·50, 2 3·20—3·50, 4. 3—3·25, 5 2·80—3·25, 6 2·40—3, 7 1·60—2·50, ržene moke I. 2·50 do 3·25, II. 2·65—3, prosene kaše 3—5, ječmenčka 3·25—8, otrobov 1·10—1·80, koruzne moke 1·10—2·50, koruznega zdroba 2·35—4, pšeničnega zdroba 3·75 do 5, ajdove moke št. 1 5·30—7, 2 3·50 do 6, kaše 5—7.

Krma: 1 q sladkega sena 70—85, kislega sena 70—75, otave 65—85, ovsene slame, pšenične slame, ržene slame 50 do 65 Din.

Zelenjava: 1 kom. salate zgodnje 0·50 do 1 Din, glavnate 0·50—1, endivije 0·50 do 1·50, 1 kupček motovilca 1, radiča 1, glava zelja zgodnjega 1—3, poznega 1 do 3, ohrovta 1—2·50, 1 kom. karfijola 2—6, 1 kupček špinače 1, 1 km. buč jedilnih 1—3, 1 kupček graha luščenega 10—12, fižola v strčju 1, kifelčarja 1, 1 šopek peteršilja 0·25, zelene 0·25, zelenjave za kuho 0·25, 1 kg čebule 2—2·50, česna 14—16, 1 kom. pora 0·25, korenja vrtnega 0·25, navadnega 0·25, pese rdeče 0·25, repe 0·10—0·25, kolarabe 0·25 do 0·50, 1 kg krompirja poznega 0·75—1·50, hrena 16, zelja kislega 4, repe kisle 2.

Trg jajec. Zadruga za eksport jajec v Št. Juriju ob Juž. žel poroča: Kakor je bilo pričakovati, je postala z nastopom hladnejšega vremena trgovina z jajci živahnejša. Zlasti skokoma so rasle cene v Londonu in v Italiji, ne tako zelo v Nemčiji in Švici. Glavni izvoz jugoslov. blaga gre v Italijo. Nakupna cena je bila zvišana na Din 1·45.

VELETRGOVINA
kolonijalne
in špecerijske robe
IVAN JELAČIN
LJUBLJANA
ZALOGA
sveže pražene kave,
mletih dišav
in rudninske vode.
Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

KUVERTA
DRUŽBA Z O. Z.
Tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA
Vožarski pot 1 Karlovska c. 2

Veletrgovina
A. Šarabon
Ljubljana
priporoča
špecerijsko blago
raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke - Raznovrstno rudninsko vodo
Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z elektr. obratom
Cenik na razpolago!

TISKARNA
MERKUR
- LJUBLJANA -
GREGORČIČEVA 23
se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele i. t. d.
LASTNA KNJIGOVEZNICA

SPEDICIJSKO PODJETJE
R. RANZINGER
Telefon št. 20-60
LJUBLJANA
prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glav. kolodvora. Carinsko skladišče. Mestne trošarine prosto skladišče. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

Trgovci! Naročajte in širite Trgovski list

Ureja dr. IVAN PLESS. — Za Trgovsko-industrijsko d. d. »MERKUR« kot izdajatelja in tiskarja: O. MICHALEK Ljubljana.